

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सहायक स्तर चौथो तह, खरिदार वा सो सरह पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- संयुक्त र एकिकृत परीक्षा प्रणाली (**Integrated & Unified Examination System**) को आधारमा निम्नानुसारको हुनेछ ।

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- सीप परिक्षण र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ४५ (१५+३०)

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परिक्षण (General Knowledge & General Mental Ability Test))	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	५० प्रश्न X २ अङ्क	४५मिनेट
द्वितीय	सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय संचालन (Social studies and Office practices)	१००	४०	विषयगत (Subjective): छोटो र लामो उत्तर (Short & long Answers)	४ प्रश्न X १० अङ्क १२ प्रश्न X ५ अङ्क	२:३० घण्टा

द्वितीय चरण – कम्प्युटर सीप परिक्षण र अन्तर्वार्ता (Computer Skill Test & Interview)			
विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
कम्प्युटर सीप परिक्षण (Computer Skill Test)	१५	प्रयोगात्मक (Practical)	१५ मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Interview)	३०	मौखिक (Oral)	

द्रष्टव्य:

- यो पाठ्यक्रम योजना दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- संयुक्त र एकिकृत परीक्षा प्रणाली (**Integrated & Unified Examination System**) को आधारमा प्रशासन समूह सबै उप समूहको लागि पाठ्यक्रमको विषयवस्तु (पाठ्यवस्तु) समान/एउटै हुनेछ ।
- प्रथम चरण (प्रारम्भिक परीक्षा) र लिखित परीक्षाको पत्र/विषयहरूको परीक्षा माथि उल्लिखित सबै सेवा र अन्तर्गतका समूहको लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकै दिन सम्पन्न हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (**Multiple Choice**) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अङ्कका प्रश्नहरूको हकमा १० अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (**Two or more parts of a single question**) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (**Short notes**) सोध्न सकिने छ ।

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सहायक स्तर चौथो तह, खरिदार वा सो सरह पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

७. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार पत्र/विषयको विषयवस्तु (पाठ्यवस्तु) मा दिईएको अनुसार हुनेछ ।
८. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधनभई हटाईएका वा थप गरी संशोधनभई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ ।
९. प्रथम चरणको परीक्षामा उत्तिर्ण उम्मेदवारहरू मात्र दोस्रो चरणको परीक्षामा सम्मिलित हुन सक्नेछन् ।
१०. कम्प्यूटर सीप परीक्षण तोकिएको दिनमा मात्र हुनेछ । कम्प्यूटर सीप परीक्षणमा अनुपस्थित उम्मेदवार अन्तरवार्तामा सम्मिलित हुन पाउने छैन ।
११. उम्मेदवार छनौट गर्दा लिखित नतिजाको अंक कम्प्यूटर सीप परीक्षणको अंक र अन्तरवार्ताको औषत अंकको कुलयोगको आधारमा योग्यताक्रम अनुसार उम्मेदवार छनौट गरिने छ ।
१२. कम्प्यूटर सीप परीक्षणमा नेपाली तथा अंग्रजी भाषाको वेग परीक्षा तथा Microsoft word document बाट ५।५ अंक अंकभार हुने छ ।
१२. पाठ्यक्रम लागु मिति: २०७२।१२।

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सहायक स्तर चौथो तह, खरिदार वा सो सरह पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परिक्षण

१. सामान्य ज्ञान

अङ्क- ७०

- १.१ सौर्यमण्डल र पृथ्वी सम्बन्धी सामान्य जानकारी । २ अंक
- १.२ विश्वको भुगोल - महादेश, महासागर, ध्रुव, अक्षांश, देशान्तर, समय, दुरी, पर्वतश्रृंखला, भूकम्प, ज्वालामुखी, नदी, हिमनदी, ताल, जलवायु, आदि । ४ अंक
- १.३ नेपालको भुगोल - भौगोलिक अवस्था, धरातलीय स्वरूप र प्राकृतिक सम्पदा (जलस्रोत, जीवजन्तु, वनस्पति, माटो, खनिज पदार्थ, पहाड, आदि) । ६ अंक
- १.४ विश्वको इतिहास - औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, रुसी/अक्टोबर क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुद्ध तथा भारतीय स्वतन्त्रता सङ्ग्राम; घटना, कारण र परिणामहरू । ४ अंक
- १.५ नेपालको इतिहास (प्राचीन कालदेखि हालसम्म) ६ अंक
- १.५.१ किरातकाल, लिच्छविकाल र मध्यकाल; सामाजिक, सास्कृतिक, आर्थिक एव राजनीतिक अवस्था ।
- १.५.२ आधुनिक इतिहास (नेपालको एकीकरण देखि हालसम्म); राजनीतिक घटनाक्रम, सामाजिक, सास्कृतिक र आर्थिक अवस्था) ।
- १.६ नेपालको सामाजिक अवस्था, परम्परा, मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, सस्कृति, कला, साहित्य, संगीत, सास्कृतिक सम्पदा र आर्थिक अवस्था (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, विकास योजना, आदि) सम्बन्धी जानकारी । ६ अंक
- १.७ मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्न विज्ञानका प्रमुख आविष्कार र नविनतम गतिविधिहरू सम्बन्धी जानकारी । २ अंक
- १.८ पर्यावरण, जैविक विविधता, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन, विपत व्यवस्थापन, वातावरण व्यवस्थापन, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बसोबास (बसाइँसराइ), गरीबी, स्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण, आदि सम्बन्धी जानकारी । ६ अंक
- १.९ नेपालको शासनपद्धति र सरकार - संविधान, राजनीतिक व्यवस्था, स्थानीय सरकार स्थानीय स्वायत्त शासन, सुशासन, सुशासन प्रणालीको शैद्धान्तिक अवधारणा सेवा प्रदान पद्धती आदि । ४ अंक
- १.१० अन्तराष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था - संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, आसियान, युरोपियन युनियन) ६ अंक
- १.११ राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, खेलकुद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत, आदि लगायत राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू र महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू सम्बन्धी जानकारी । १० अंक

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सहायक स्तर चौथो तह, खरिदार वा सो सरह पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१.१२ विज्ञान तथा प्रविधि

१४ अंक

१.१२.१ गति र शक्ति

- न्यूटनको चाल सम्बन्धी नियम,
- न्यूटनको गुरुत्वाकर्षण सम्बन्धी नियम
- आर्किमिडिजको सिद्धान्त र प्रयोग,
- कार्य, शक्ति र सामर्थ्य
- उर्जाको श्रोत र यसको संरक्षण

१.१२.२ हाम्रा वरिपरिका भौतिक गतिविधि

- प्रकाशको परावर्तन र आवर्तन
- लेन्सहरु र तिनको प्रयोग
- तापको प्रसारण र तापको समीकरण
- प्रतिध्वनी र गुञ्जयमान असर

१.१२.३ धारा विद्युत र चुम्बकत्व

- ओहमको नियम
- धारा, विद्युतका असरहरु
- चुम्बकीय क्षेत्र
- विद्युत, मोटर, जेनरेटर, ट्रान्सफर्मर र तिनको कार्य सिद्धान्त

१.१२.४ वस्तुको परिवर्तन

- भौतिक र रासायनिक परिवर्तन
- आयोनिकरण र मिश्रण
- अम्ल, क्षार र लवण
- तत्व, यौगिक र रासायनिक प्रतिक्रिया

१.१२.५ पदार्थ

- अक्सिजन, कार्बन डाईअक्साइड र एमोनिया ग्याँसको गुण तथा उपयोगहरु
- मिथेन, इथेन, इथाइल अल्कोहल र गिल्सीरिनको परिचय र उपयोगहरु
- सिमेन्ट, सेरामिक्स, साबुन, प्लाष्टिक, रासायनिक मल र किटनाशक औषधिको परिचय र उपयोग
- कडा र नरम पानी ।

१.१२.६ सजीव र वातावरण

- पारिस्थितिक पद्धति र खाद्य श्रृङ्खला
- जीव भू-रासायनिक चक्र

१.१२.७ जीवन प्रक्रिया

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सहायक स्तर चौथो तह, खरिदार वा सो सरह पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- श्वास प्रश्वास, प्रकाश संश्लेषण र उत्सवेदन ।
 - मानव स्नायु प्रणाली
 - मानव शरीरमा रक्त संचालन प्रकृया ।
- १.१२.८ क्रम विकास र वंशाणुगत गुण सम्बन्धी अध्ययन
- मेण्डलको सिद्धान्त र प्रयोग
 - डार्विनको सिद्धान्त, क्रम विकासका प्रमाणहरु, डि.एन.ए. तथा आर.एन.ए
- १.१२.९ सूचना र संचार प्रविधि
- सूचना र सञ्चार
 - इन्टरनेट र संचार साधनको रुपमा कम्प्युटर ।
 - आधुनिक प्रविधिका सकारात्मक र नकारात्मक असरहरु ।

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, खरिदार वा सो सरह पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

२. सामान्य बौद्धिक परीक्षण

अङ्क- ३०

बौद्धिकपरीक्षण अर्न्तगत साधारणतया देहायका उप-परीक्षणहरू पर्दछन् : शाब्दिक तार्किक परीक्षण, मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षण र अशाब्दिक अमूर्त तार्किक परीक्षण ।

- २.१ शाब्दिक तार्किक/चार्तुयता परीक्षणमा बोध, शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरुपता, वर्गीकरण, कोडिङ- डिकोडिङ, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण, तर्क विचार सम्बन्धी, श्रेणीक्रम (पक्तिक्रम), आगमन, निगमन आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ । १० अंक
- २.२ मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम (श्रेणीक्रम), समरुपता, वर्गीकरण, कोडिङ, छ्याडिएका संख्या (अक्षर/संकेत) मिलाउन, साभ्ना गुण, मेट्रिक्स, तथ्यांक व्याख्या, तथ्यांक जाँच (रुजु), अकगणितीय तर्क /क्रिया सम्बन्धी, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ । १२ अंक
- २.३ अशाब्दिक तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम, समरुपता, एकरुपता, वर्गीकरण, चित्रात्मक विश्लेषणात्मक तर्क सम्बन्धी, भेन चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र वर्गहरूका रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ । ८ अंक

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, खरिदार वा सो सरह पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय व्यवस्थापन

खण्ड (क) अंक २५

१. सामाजिक अध्ययन :

- १.१ नेपालको भूगोल (भौगोलिक स्थिति) धरातलीय स्वरूप, हावापानी, जनजीवनमा भौगोलिक वातावरणको प्रभाव र नक्सासम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- १.२ नेपालको राजनैतिक विभाजनका आधार, महत्व र विशेषता ।
- १.३ नेपालको विकासको पुर्वाधारहरू (शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, संचार, खानेपानी, विद्युत तथा अन्य उर्जाका श्रोतहरू आदि) को विकासको अवस्था ।
- १.४ नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाती, भाषाभाषी र संस्कृति ।
- १.५ सामाजिक समस्या र विकृतिहरू र त्यसको समाधान
- १.६ सामाजिक द्वन्दका कारणहरू, असर र द्वन्द व्यवस्थापनका उपायहरू
- १.७ नेपालको वर्तमान शासनपद्धति - संविधान (संवैधानिक अंगहरू, मौलिक हक र कर्तव्य, व्यवस्थापिका कार्यपालिका र न्यायपालिका)

खण्ड (ख) अंक २५

२. स्वास्थ्य जनसंख्या र वातावरण :

- २.१ रोग, पोषण, दुर्व्यसन र सामुदायिक स्वास्थ्य
- २.१.१ रोगको परिचय, सर्ने र नसर्ने रोग, सरुवा रोग सर्ने माध्यमहरू
- २.१.२ पोषणको परिचय, सन्तुलित भोजनको परिचय र महत्व, कुपोषण र यसका कारणहरू ।
- २.१.३ धूम्रपान, मद्यपान र लागुपदार्थको परिचय, ती कुलतमा लाग्नुका कारण, असर र बच्ने उपायहरू ।
- २.१.४ सामुदायिक स्वास्थ्यको अवधारणा, नेपालका प्रमुख स्वास्थ्य समस्याहरू र यसको समाधानमा व्यक्ति, परिवार र समुदायको भूमिका ।
- २.१.५ उपभोक्ता स्वास्थ्यको परिचय र महत्व

२.२ जनसाङ्ख्यिकी, जनसंख्या परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन

- २.२.१ नेपालको जनसंख्या स्थिति, जनसंख्या वितरण, जनसंख्यिक तत्वहरू, प्रक्रिया र मापन ।
- २.२.२ जनसंख्या परिवर्तनका कारणहरू र तीव्र जनसंख्या वृद्धिका असरहरू ।
- २.२.३ जनसंख्या व्यवस्थापन ।

२.३ जैविक विविधता र वातावरण व्यवस्थापन

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, खरिदार वा सो सरह पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- २.३.१ जैविक विविधताको अवधारणा र वर्गीकरण तथा महत्व ।
२.३.२ वातावरण व्यवस्थापनको परिचय र महत्व ।

खण्ड (ग) अंक २५

३. कार्यालय संचालन तथा विविध
३.१ कार्यालय संचालन
३.१.१ पत्रव्यवहार चिठीपत्र
३.१.१.१ परिचय, उद्देश्य, चिठिका प्रकार (प्रयोग र प्राथमिकताका आधारमा)
३.१.१.२ दर्ता र चलानी
३.१.२ अभिलेख व्यवस्थापन
३.१.२.१ अभिलेख व्यवस्थापनको परिचय उद्देश्य र आवश्यकता ।
३.१.२.२ फाइलिङ्ग सम्बन्धी जानकारी ।
३.१.२.३ कार्यालय व्यवस्थापनमा कम्प्युटर प्रणालीको आवश्यकता र महत्व ।
३.२ लेखा र राजश्व सम्बन्धी जानकारी
३.२.१ दोहोरो लेखा प्रणाली, सरकारी लेखा प्रणाली र लेखापरीक्षण सम्बन्धी जानकारी ।
३.२.२ गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताब र बजेट हिसाब परिचय र प्रयोग ।
३.२.३ वर्तमान जिन्सी श्रेस्ता प्रणाली ।
३.२.३ स्थानीय निकायले लगाउने कर, सेवाशुल्क तथा दस्तुर सम्बन्धी जानकारी ।

खण्ड (घ) अंक २५

४. स्थानीय निकायको प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्था
४.४.१ नगरपालिकाको इतिहास
४.४.२ नगरपालिकाको प्रकारहरु
४.४.३ नगरपालिकाको मुख्य भूमिका तथा दायित्वहरु
४.४.४ नगरपालिकाको आय तथा व्ययका श्रोतहरु
४.४.५ स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६
४.४.६ फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८
४.४.७ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
४.४.८ स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४
४.४.९ स्थानीय स्वायत्त शासन प्रणालीका सिद्धान्त तथा व्यवहार
४.४.१० काठमाडौं महानगरपालिका कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली २०६१ तथा अन्य निर्देशिका
४.४.११ स्थानीय सरकारको आवश्यकता र महत्व
४.४.१२ सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी सामान्य जानकारी

काठमाडौं महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, खरिदार वा सो सरह पदको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.४.१३ नागरिक वडा पत्र र सुशासन
- ४.४.१४ पञ्जीका सम्बन्धी व्यवस्था
- ४.४.१५ स्थानीय स्वायत्त शासनको परिचय तथा महत्व
- ४.४.१६ स्थानीय निकायको परिचय, गठन, पदपूर्ति, सेवा सुविधा, आचरण र सजाय सम्बन्धी जानकारी
- ४.४.१७ नेपाल सरकारको केन्द्रीय तथा स्थानीय निकायको संरचना र संगठन सम्बन्धी जानकारी
- ४.४.१८ पञ्जीकरण सम्बन्धी व्यवस्था
- ४.४.१९ नाता प्रमाणित तथा नागरिकता लगायतका सिफारिस सम्बन्धी व्यवस्था

समाप्त

द्वितीय पत्र सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय संचालन विषयका पाठ्यक्रमका एकाईहरूबाट सोधिने प्रश्नहरूको संख्या निम्नानुसार हुनेछ ।

तृतीय पत्रका एकाई	१	२	३	४	जम्मा प्रश्न संख्या
अंकभार	२५	२५	२५	२५	
छोटो उत्तर प्रश्न	३	३	३	३	१२
लामो उत्तर प्रश्न	१	१	१	१	४
जम्मा प्रश्न संख्या	४	४	४	४	१६